

PARAPSYKOLOGISKA

Notiser och Nyheter

från Sällskapet för Parapsykologisk Forskning (SPF)

Nr 26

Januari 2005

Notera i din kalender dessa föredrag:

Torsdagen den 27 januari 2005 kl. 19.00

Professor *Henry Montgomery*
Stockholms Universitet:

Forskningsläget i parapsykologin En utomståendes intryck.

Henry Montgomery är professor i kognitiv psykologi. Han delger oss i kväll sina intryck av denna forskning efter att ha varit sakkunnig vid tillsättandet av professuren i Lund.

Plats: Samlingssal 35, Brygghuset,
Norrtullsgatan 12N, T-bana Odenplan

Entré: 100:-, *Medlemmar* 50:-.
Paus för kaffe

Torsdagen den 17 februari 2005 kl. 19.00

Redaktör *Anna Schytt*
SVT, Vetenskap:

Vetenskap i TV-rutan

Anna Schytt berättar om arbetet med SVTs vetenskapsprogram. Hon visar och kommenterar inslag de haft om parapsykologi.

Plats: Samlingssal 35, Brygghuset,
Norrtullsgatan 12N, T-bana Odenplan

Entré: 100:-. *Medlemmar* 50:-.
Paus för kaffe.

Torsdagen den 31 mars 2005 kl. 19.30

Doktorand *Anneli Goulding*
Göteborgs Universitet:

Paranormala upplevelser - positiva och negativa sidor

(Med stöd av JBM)

Lördag-söndag 23 - 24 april 2005

Dr. *Edwin May* och *Joe McMoneagle*:

Workshop om remote viewing

(Med stöd av JBM)

Torsdagen den 12 maj 2005 kl. 19.00

Neuropsykiater *Peter Fenwick*:

How do we approach near-death experiences?

(Med stöd av JBM)

Torsdagen den 26 maj 2005 kl. 19.00

Stephen Braude, filosof och författare,
University of Maryland:

Survival Research - Can we make science out of it?

(Med stöd av JBM)

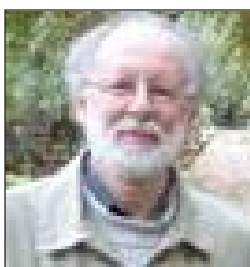
UR INNEHÅLLET

Känslan av att vara iakttagen - ny analys av experiment	4
Vad kännetecknar ett effektivt telepatistimuli - svensk forskning	7
Eva Hellströms 'sanndrömmar' analyseras	8
Experiment att mentalt påverka elektronik	12
Amerikanska flygvapnet stödjer studie av teleportation	14

Ordförande har ordet:

Om vårens föredrag

Vi börjar året med ett föredrag torsdagen **den 27 januari med professor Henry Montgomery vid Stockholms Universitet**, professor i kognitiv psykologi.

Professor
Henry Montgomery

Hans forskning handlar om beslutsfattande och social kognition (dvs hur kognition fungerar i ett socialt sammanhang). Han är också intresserad av vetenskapsteoretiska och filosofiska frågor inom psykologi. Han delger oss denna kväll sina intryck av parapsykologisk forskning efter att ha varit sakkunnig vid tillsättandet av professuren i Lund i psykologi, särskilt parapsykologi och hypnologi. Med hans långa bakgrund och erfarenhet inom vetenskaplig psykologi ser vi fram emot att få del av hur han ser på parapsykologi - styrkor och svagheter.

Därefter följer föredrag **torsdagen den 17 februari** med redaktören på SVT, **Vetenskap, Anna Schytt**. Hon berättar om arbetet med SVTs vetenskapsprogram. Hur väljer man ämnen? Vilka krav ställs på vetenskaplighet? Hur granskas vetenskap? Hur viktigt är underhållningsvärdet? Anna Schytt är utbildad geolog och har arbetat som vetenskapsjournalist inom etermedierna under många år. Först som producent och programledare i radions Vetandets värld och sedan 1997 vid vetenskapsredaktionen på SVT, där hon idag är redaktionschef. Idag ansvarar hon för programmen Vetenskapsmagasinet, Vetenskapens värld samt Mera Vetenskap (det senare sänds i Kunskapskanalen). Hon var under många år aktiv medlem i skeptikerföreningen Vetenskap och Folkbildning. Hösten 2004 utnämndes hon till hedersdoktor vid Stockholms universitet.

Hon visar och kommenterar inslag de haft om parapsykologi och kommer nog också att beröra frågan om och hur man får utnyttja parapsykologi som underhållning när det nu också finns seriös vetenskaplig forskning som ofta blir en stark kontrast då den vetenskapliga aspekten ofta uppfattas som tråkig, utan enkla svar, full med reservationer.

Föredraget därefter blir på **årsmötet den 31 mars**, med **Anneli Goulding**, som vi var tvungna att ställa in i våras. Hon disputerar nu i januari och berättar efter årsmötet om sin forskning. Ni kan också pricka in **workshop om remote viewing** med **Ed May** och **Joe McMoneagle** den **23-24 april**, liksom föredrag med Peter Fenwick den 12 maj och med Stephen Braude den 27 maj. Ni kan läsa om både Fenwick och Braude i föreg. Nyhetsbrev. *Föredragen i mars-maj stöds av John Björkhems Minnesfond.*

Om detta nyhetsbrev

Vi börjar årets första nyhetsbrev om experiment vi ofta skriver om, försök kring 'remote staring', alltså experiment kring **känslan av att vara iakttagen**. Dean Radin gör en analys av tidigare gjorda försök och gör också ett försök att upprepa dessa. Edgar Müller sammanfattar denna rapport.

Därefter blir det en svensk rapport, något vi förstås vill uppmärksamma. **Fredrik Daun** utförde hösten 2003 vid Psykologiska institutionen Stockholms Universitet försök för att närmare studera hur **telepatistimuli** bör se ut vid ganzfeldförsök.

Vi går sedan från aktuell svensk forskning till den kvinna som startade den förening som ger ut detta nyhetsbrev, svenska SPF. Det var **Eva Hellström**. Hon inspirerades bl a av sina drömmar som hon uppfattade som **prekognitiva**, dvs som **'sann-drömmar'**. Hon tecknade ned dem och på slutet av sitt liv skickade hon dem bl a till Stanley Krippner som idag funnit verktyg för att analysera dem vetenskapligt. Ett resultat av detta presenterades på kongressen i augusti 2004 i Wien. Eve Suurvee-Råstrand sammanfattar denna rapport.

Observera här också notisen längst bak i detta nyhetsbrev om *tidigare nummer av Aktuell Parapsykologi* där Rolf Ejvegård för ca 30 år sedan gjorde en första analys av Evas drömmar, en rapport du kan beställa från Rolf via oss.

Eve Suurvee-Råstrand återkommer sedan med en analys av **dissociationsbegreppet**, ett begrepp som dyker upp i forskningen i parapsykologi då och då, senast var det i Louises anmälan i förra nyhetsbrevet om Stephen Braudes bok om överlevnad.

Vissa delar av parapsykologin är mycket svårbegripliga, men är ändå sådana att vi vill redogöra för dem. **MegaREG-försöken** är en sådan. Edgar Müller sammanfattar en rapport kring sådana försök, att **påverka elektronik** i form av slumptalsgeneratorn. Denna rapport är mycket svårbedömd, delvis för att den bygger på statistik som många har svårt att ta till sig. Gruppen vid PEAR har också dragit på sig mycket kritik, så det är möjligt att vi återkommer med kritiska kommentarer. Detta gäller även rapporten av Dean Radin om 'remote staring'.

Slutligen en ganska spännande och kanske något oväntad rapport. Nils-Olof Jacobson hittade en rapport om att **amerikanska flygvapnet** intresserar sig för **teleportationsfenomenet** och faktiskt på internat sitter och böjer skedar. Även kinesiska militärer visar intresse.

Övrigt

Jens Tellefsen erbjöd på sitt föredrag i höstas om **nollpunktsenergin** ett **kompedium** om denna forskning. Du som vill ha detta, anmäl intresse till undertecknad så förmedlar jag det till Jens.

Apropå analysen av Eva Hellströms 'sanndrömmar' i detta nyhetsbrev, så finns en första 'anmälan' av dessa i en tidigare skrift SPF givit ut, SPF-Meddelande nr 10, Fallet Eva, från 1978, se förteckning på baksidan av detta nyhetsbrev. Den tidigare ordföranden i SPF, Rolf Ejvegård meddelar att han har till försäljning flera av dessa nr, från

1 till 12. Vi har nu flera av dem i vårt bibliotek i Danderyd, men du som vill köpa ett eget ex av något av dem, meddela oss senast 28 februari, så förmedlar vi önskemålet till Rolf.

Jag har förstått att några medlemmar har haft 'synpunkter' (alltså kritik) på vissa artiklar i nyhetsbrev, både det senaste och tidigare nummer. Jag tar gärna emot dylika synpunkter, allehanda kritik, kanske önskemål, så vi vet vad ni tycker inte 'passar', något som varit 'obalanserat', något ni vill läsa mer om etc. Har du alltså synpunkter eller önskemål, meddela mig på något sätt (gärna epost, annars (mobil-)telefon).

Om professuren i Lund

De tre sakkunniga har fastställt sin rangordning:

Professor Sven Carlsson, Göteborg: 1. Adrian Parker, 2. Etzel Cardeña, 3. Deborah Delanoy.

Professor Henry Montgomery, Stockholm:

1. Deborah Delanoy, 2. Etzel Cardeña, 3. Adrian Parker. Professor Jessica Utts (i statistik, Kalifornien): 1. Adrian Parker, 2. Etzel Cardeña,

3. Deborah Delanoy.

Cardena är hypnosforskare. Nu återstår att se hur Lund hanterar den vidare behandlingen.

PA-kongress i Stockholm i augusti 2006

Planerna fortskrider för att 2006 års PA-konferens om parapsykologi ska förläggas till Stockholm. Vi har informerat styrelsen i PA (Parapsychological Association) om några lämpliga hotell och avvaktar nu deras beslut. Men vi ställer alltså in oss på en världskongress i parapsykologi i Stockholm om 1½ år! Gör du det också!

Inför denna kongress har Jan Dalkvist väckt förslaget att vi i nyhetsbrevet presenterar några ledande parapsykologiska profiler. Vi hoppas kunna göra detta, för att verkligen visa hur dagens forskning ser ut, så som vi vill presentera den. I samband med detta hoppas vi också kunna presentera några av de ledande svenska forskarna. Detta hoppas vi alltså blir ett tema fram till augusti 2006.

Känslan av att vara iakttagen

Analys av tidigare experiment samt en kort replikationsstudie

Dean Radin

Institute of Noetic Sciences, California

Journal of the Society for Psychical Research, Vol 68. No. 877, October 2004

BEARBETNING: EDGAR MÜLLER

Sheldrakes experiment

Uppläggningsen av sådana experiment är ganska enkel medan utvärderingen av resultatet kan vara komplicerad. Deltagande är två personer varav den ena, sändaren, enligt slumpmässiga instruktioner tittar på den andra, objektet, som måste gissa om sändaren tittar eller inte. Objektet signalerar på något sätt sitt svar och svaren kan värderas enligt en matris:

sändaren	objektets svar	
	ja	nej
tittar	träff	miss
tittar ej	fel	rätt

Exempelvis om sändaren tittar och objektet svarar nej, blir det en "miss". (Egentligen kunde man tycka att miss och fel i stor sett är samma resultat, likaväl som träff och rätt, men författaren har valt att använda olika uttryck för att markera skillnaden mellan titta och titta ej situationerna.)

Sheldrake har genomfört ett antal experiment 1998-2003 under olika testförhållanden, sändaren sitter ett par meter bakom objektet, med eller utan bindel för objektets ögon, eller sändaren tittar på objektet genom ett fönster. Dean Radin har sammanställt och utvärderat 33.357 sådana försök och konstaterat att **summan av korrekta svar, dvs träff och rätt enligt matrisen var 54,5 %**. Det slumpmässiga utfallet borde ha varit 50 %; det är således fråga om en klar skillnad. Statistiskt kunde han också fastställa att sannolikheten att resultaten

skulle ha berott på slumpen var mindre än 0,000,000,01 % ett i sådana sammanhang mycket bra värde. Effektstorleken var däremot låg, 0,09. (Man eftersträvar en hög siffra för effektstorlek, gärna 0,2 - 0,3 eller ännu högre.)

Träffutfallet 54,5 % måste betraktas som rådata eftersom flera faktorer kan påverka objektets svar. Bland annat anses det att ett objekt, av någon anledning, har en viss benägenhet att oftare svara ja än nej. I dessa experiment svarade objektet ja i 53,4 % av fallen medan sändaren tittade på objektet endast i 50 % av fallen. En statistisk korrigering av rådatans 54,5 % ger en påtagligt lägre procentvärde, men det är fortfarande klart högre än 50 %. ($z=16,3$ vid 54,5 % men $z=11,5$ efter ovan nämnd korrigering). Vid de experiment som genomförs så att objektet sitter med ryggen mot sändaren kan ytterligare felkällor tillkomma på grund av minimala sensoriska ledtrådar som eventuellt kan uppfattas av objektet, exempelvis sändarens andning, rörelser i stolen, värme- eller IR-strålning, förändring av hudens doft osv.

I syfte att identifiera effekten av sådana felkällor delades de 33.357 försöken in i tre kategorier, nämligen 21.168 stycken där sändaren sitter ca 2-3 meter bakom objektet och får en återkoppling (sändaren och/eller objektet får en signal som talar om huruvida svaret är rätt eller fel, vilket förmodas stärka försökspersonernas motivation och framgång). 5.580 försök hade liknande upplägg men utan återkoppling och 4800 försök genomfördes så att sändaren och objektet separerades, sändaren fick titta på objektet genom ett fönster.

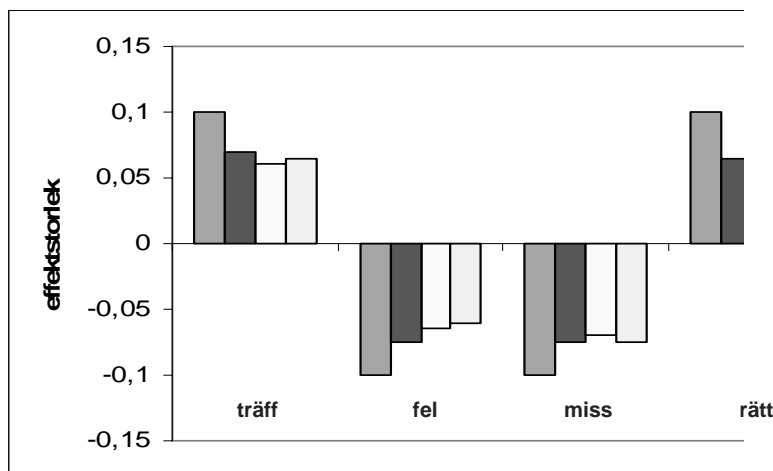

DIAGRAM 1 visar effektstorleken på y-axeln samt de fyra svarsalternativen, träff, fel, miss och rätt på x-axeln. De fyra olika staplarna i resp grupp anger testsituationerna, från vänster: återkoppling, ingen återkoppling, tittar genom ett fönster och replikation.

Behandlingen av erhållna data på detta sätt gav två intressanta konklusioner. Diagrammet visar tydligt att effektstorleken minskar när ansträngningar görs för att begränsa eventuella felkällors inverkan på mätresultatet. Samtidigt kan det konstateras att effektstorleken inte sjunker till noll, vilket pekar på en visserligen liten men ändå robust "känna på sig att någon tittar på en" effekt. Tilläggas bör att det finns några rapporterade replikationer som inte lyckades erhålla samma effekt.

Sådana misslyckanden vid replikationer kan bero på olika orsaker. Det kan vara något fel i de ursprungliga experimenten så att de ger ett falskt positivt resultat, men ett alternativ är att replikationen kan vara något annorlunda arrangerad så att den inte är en exakt kopia av de tidigare experimenten. En elementär felkälla vid sådana experiment är att det oftast är försöksledaren som manuellt noterar objektets svar. Efter en längre tids arbete med svaren kan trötthet eller okoncentration leda till att några svar missas eller feltolkas, otydliga svar kan dessutom eventuellt tolkas såsom försöksledaren omedvetet vill tolka dem.

Radins datoriserade experiment

För att eliminera ovan beskrivna felkällor genomfördes en mindre serie datoriserade experiment enligt följande upplägg. Sändaren sitter ca 2 meter bakom objektet med en laptop PC framför sig och har hörlurar. Objektet bär ögonbindel för att utsluta visuella ledtrådar, har hörlurar och håller i

sina händer en fjärrkontroll som används vid data-spel. Fjärrkontrollen är kopplad till datorn. Varje test startas av objektet genom att trycka på en knapp på fjärrkontrollen varvid en datorröst säger "var beredd på försök xx" och en instruktion antingen "titta" eller "titta ej" visas samtidigt på datorskärmen så att sändaren kan se den. Datorn väljer enligt ett pseudoprogram slumpmässigt en av de två instruktionerna och "xx" utgör respektive försöks serienummer. Objektet vet självfallet inte vad siffrorna innebär.

Sändaren agerar således enligt de slumpmässiga instruktionerna, antingen tittar han på objektets nacke, eller också sluter han ögonen och tänker på något helt annat.

Efter ca 5 sekunder avger datorn ett klickljud som signalerar till objektet att ge ett svar, tryck med högerfinger på en knapp på fjärrkontrollen betyder "har tittat på mig", medan tryck med vänsterfinger på en annan knapp innebär "har inte tittat på mig". Datorn tolkar objektets respons och en datorröst informerar om resposen genom att säga en av de fyra fraserna: träff, fel, miss, rätt. Både sändaren och objektet hör datorsvaret i hörlurarna. Ett sådant test kallas för försök (trial), och försöken samlades i grupper om 20 som kallas för försöksserie (run). Datorns slumpgenerator skulle skapa lika många "titta" som "titta ej" instruktioner i försöksserierna och utfallet borde därför ligga kring 50%.

Forts nästa sida

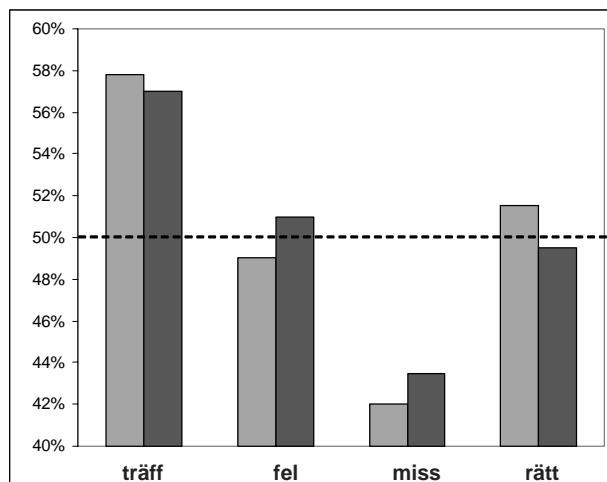

DIAGRAM 2 visar utfallet av de tidigare Sheldrake experimenten och resultatet av de datoriserade experimenten. Y-axeln visar träffprocenten, medan X-axeln anger de fyra svarsalternativen, träff, fel, miss och rätt. De vänsta kolumnerna i varje grupp är Sheldakes resultat.

Försökspersoner var besökare hos Institute of Noetic Sciences och sammanlagt 12 par deltog, av dessa var 5 par barn mellan 8 – 14 år, de övriga vuxna över 18 år. 31 försöksseriernas data samlades in plus data från ett avbrutet försök som gav sammanlagt 625 försök. Staplarna i diagrammet visar en påfallande överensstämmelse med Sheldrakes tidigare rapporter. Träff= 56,9 %, träff + rätt= 53 %, alltså siffror som talar för existensen av "känslan av att någon tittar på en" effekten. p-värdet var 0,07, en i sammanhanget mindre bra siffra. I ett större experiment med 1 320 försök skulle ett signifikant resultat, $p=0,01$, kunna fås om man antog att objektet i 57 % av fallen fick träff, dvs svarar ja när sändaren tittar. 57 % stämmer väl överens med tidigare erhållna resultat.

En annan intressant observation presenteras i diagram 3 som visar utfallet av de enskilda försöken. Varje värde över 0 indikerar att utfallet är bättre än slumpen. Tydligt är att i början av försöksserien lyckas försökspersonerna riktigt bra, därefter inträffar en klar tillbakagång från försöken 6 – 8 och utfallet i fortsättningen pendlar kring 0-strecket. Denna typ av variation är inte ovanlig vid experiment där försökspersonerna tvingas att ta ställning till någonting, det är kanske fråga om en uttrötningseffekt, eller minskad koncentration och motivation. Artikeln behandlar dessutom också en del statis-

tiska frågor och analyser som tyvärr inte kan återges här, bland annat försökspersonernas förmodade benägenhet att oftare svara ja än nej, att undvika att upprepa samma svar flera gånger efter varandra osv, men allt detta förändrar inte det faktum att detta experiment stöder de resultat som Sheldrake tidigare har redovisat.

Genom användning av datorprogram för styrning av försöken och för insamling av data har några viktiga felkällor eliminerats. För att utesluta alla tänkbara sensoriska läckor mellan sändaren och mottagaren och därigenom säkerställa en optimal grad av tillförlitlighet vid sådana experiment vore det idealiskt att genomföra experimenten så att de två försökspersonerna är totalt isolerade från varandra, sitter i olika burar så att ljud, lukt, elektriska och elektromagnetiska signaler osv inte kan orsaka kommunikation mellan dem. Detta är tekniskt visserligen lätt att genomföra men är en mycket dyrbar lösning. Därför kunde enklare varianter i stället provas, exempelvis att sändaren och objektet sitter i olika, närliggande kontorsbyggnader men kan se varandra genom flera fönster, med blotta ögat eller eventuellt genom kikare. Datakommunikation skulle inte vara något problem, båda intranet och internet kunde komma i fråga. För att nå ett tillräckligt stort statistiskt underlag föreslår författaren 1320 försök, antingen 66 försöksserier med 20 försök, eller 132 försöksserier med 10 försök var. Den senare skulle kanske ge ett bättre resultat med tanke på det eventuella uttröttningsfenomenet hos försökspersonerna.

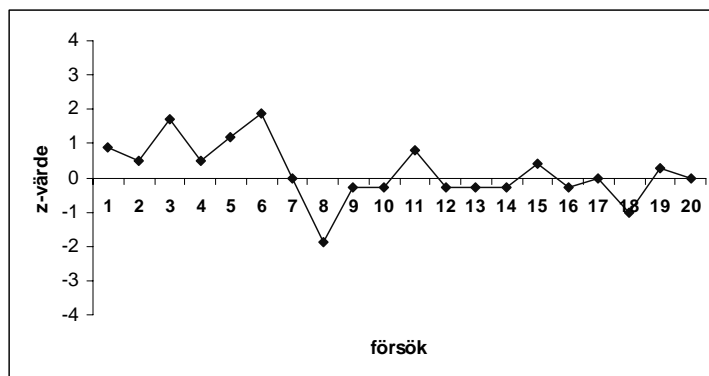

DIAGRAM 3 visar de enskilda försökens resultat. Y-axeln anger z-värdet som är en statistisk mätvariabel, se förklaring i texten och x-axeln tar upp de 20 försöken som ingår i en försöksserie.

Vad kännetecknar ett effektivt telepatistimuli?

Fredrik Daun utförde hösten 2003 försök vid Stockholms universitets psykologiska institution om telepatistimuli, med *PhD Joakim Westerlund* som handledare.

SAMMANFATTNING: EVE SUURVEE-RÅSTRAND

”Ganzfeldmetoden har bidragit till de kanske hittills mest imponerande framstegen inom parapsykologisk forskning. Men effekterna behöver bli tydligare. För detta krävs (förutom att de parapsykologiska fenomenen verkligen är genuina) en ökad kunskap om de faktorer som ligger bakom framgångsrika experiment. Syftet med föreliggande undersökning var att undersöka om det finns generella egenskaper hos rörliga stimuli (filmer) vilka optimerar möjligheten till framgångsrika ganzfeldexperiment. En undersökning med 117 studenter vid Stockholms universitet genomfördes. Studenterna värderade 100 filmer vilka ingår som stimuli i en pågående ganzfeldstudie. Resultatet antyder att ett av de 11 kriterier som användes, ”arousal”, under vissa betingelser skulle kunna utgöra en prediktor för psi i ganzfeldexperiment. Filmer som bedömts ge upphov till låg- respektive hög arousalnivå var, jämfört med övriga filmer, signifikant oftare valda som målfilmer när de också var målfilmer. Massignifikansproblemet och det faktum att sambandet inte gick i förväntad riktning gör dock att resultatet bör tolkas med stor försiktighet.”

Syftet

med hans forskning har varit frågan om det finns ”vissa slags telepatistimuli som fungerar bättre än andra; går det att identifiera vissa generella kriterier för rörliga stimuli (här filmer), vilka bidrar till att optimera möjligheterna till framgångsrik telepatisk överföring? I syfte att besvara denna fråga fick ett antal undersökningsdeltagare bedöma alla filmer som använts i ett experiment med digital ganzfeld på tio skalor. Dessa bedömningar korrelerades sedan mot mått på filmernas genomsnittliga förmåga att generera träffar.”

Hypoteser

”Alla skalorna i filmbedömningsformuläret var valda så att de skulle mäta egenskaper som utifrån

tidigare forskning och erfarenheter skulle kunna vara gynnsamma för telepatisk överföring. Hypoteserna var därför att alla skalorna skulle korrelera (Pearsons produktmomentkorrelationskoefficient) positivt med ett mått på hur bra de olika filmerna fungerat som target. Det förväntades alltså att filmer: 1) som i särskilt stor utsträckning innehöll överraskande inslag, 2) som var särskilt engagerande, 3) som upplevdes som särskilt meningsfulla, 4) som innehöll en särskilt hög grad av emotionallitet, 5) som gav upphov till en särskilt hög grad av arousal, 6) som var särskilt estetiskt tilltalande, 7) som innehöll en särskilt hög grad av perspektivbyte, 8) som i särskilt hög grad kan betraktas som fullbordade och som 9) i särskilt hög grad värderades som positiva – hade fungerat särskilt bra som målfilmer i Ganzfeldexperimentet i Göteborg.

När det gäller arousalskalan kan man dock tänka sig att förhållandet mellan bedömd grad av arousal och filmeffektivitet inte är linjärt. Att det råder ett upp-och-nedvänt U samband mellan arousal och prestation, den s.k. Yerkes-Dodsons lag.” ”Det skulle kunna vara så att det är både riktigt negativa och riktigt positiva filmer som fungerar bra medan de mer neutrala filmerna fungerar dåligt.”

Metod

Undersökningsdeltagarna utgjordes av 117 studenter mellan 19 och 48 års ålder (82 kvinnor och 35 män) vid Stockholms universitet - med ett fåtal undantag, alla från psykologiska institutionen.

Resultat

Mellan arousalskalan och zeffekt extern bedömare erhöles ett svagt U-samband ($R^2_{adj} = ,077$) som dock var signifikant ($F_{2,61} = 3,61, p = ,033$). Även då arousalskalan relaterades till zeffekt mottagare erhöles ett U-samband, denna gång ännu starkare

Forts nästa sida

($R^2_{adj} = ,244$) och ännu mer signifikant ($F_{2,33} = 6,64$, $p = ,004$).

Som ”validitetsstärkande” faktor bör också nämnas att resultatet var signifikant inte bara i jämförelse med en, utan två oberoende databanker.

Diskussion

”En sak som dock talar för den signifikanta arousalvariabelns riktighet är det faktum att resultatet inte bara är baserat på ganzfeldmottagarnas bedömningar utan även på en utomstående bedömares bedömningar. Arousalskattningarna har alltså korrelerats mot två olika databanker och liknande resultat har erhållits.”

Fredrik Daun diskuterar också försvagande faktorer vid tolkningen och faktorer som tex kan aktivera mottagarens ”psi-larm”. Han frågar sig också

vem som skapar framgången i överföringen till mottagaren, sändaren eller mottagaren, eller är det helt enkelt filmens innehåll i sig som lättare kommer in i mottagarens [hypnagoga] medvetande medan sändarens grad av arousal är ovidkommande? Såvitt Daun förstår så är det ingen som kan svara på den frågan idag.

Dauns slutord

”Kanske kan lösningen till några av många mysterier inom parapsykologin, nu komma inom räckhåll i de pågående digitala autoganzfeldexperimenten. Bokmärkessystemet och real-time tekniken överbryggar i mångt och mycket de metodologiska problemen som psi-forskningen under många decennier har kämpat med. Den i denna undersökning funna arousalvariabeln kan möjligen ge upphov till ytterligare förbättrade förutsättningar.”

Eva Hellströms ”sanndrömmar” analyseras (The Dreams and Visions of Eve Hellström, a Swedish Claimant)

TILL SVENSKA I SAMMANFATTNING AV
EVE SUURVEE-RÅSTRAND

Stanley Krippner har analyserat Eva Hellströms ’sanndrömmar’ med hjälp av moderna metoder. Han presenterade sin analys på PA-kongressen i augusti 2004 i Wien (samt publicerade den i *Journal of the Society for Psychical Research*, Oktober 2004, som varit underlag för denna sammanfattning).

Krippner skriver i sammanfattningen: Eva Hellströms drömmar och visioner har utsatts för ett antal olika analyser utifrån hennes personliga anteckningar: Krippner och Faith ”exotic dream” kategoriseringar, Castos ”Spirituality Scoring System, Strauchs innehållsanalys av bisarrhet, en skattningsskala som bedömer överensstämmelsen mellan det rapporterade och den prerekogniserade händelsen, och undersökningar av de geomagnetiska omständigheterna under vilka drömmarna drömts.

Även om man kan ifrågasätta trovärdigheten av sådana anekdotiska rapporter som Eva Hellströms

anteckningar så ger dessa uppslag till vidare forskning under mer välkontrollerade omständigheter.

Introduktion

Eva Hellström föddes 1898 och dog 1986 efter att huvudsakligen tillbringat sin mesta tid i Stockholm. Hon spelade en betydelsefull roll i bildandet av Svenska sällskapet för Parapsykologisk Forskning, en organisation som blev till i hennes hem 1947. Till 1968 var hon föreningens sekreterare.

Hellströms intresse för parapsykologi utvecklades långsamt och hon uppmärksammade att hon hade prekognitiva nattliga drömmar som hon själv benämnde ”visioner”. Dessa noterade hon och diskuterade med seriösa parapsykologiska forskare både i Sverige och utomlands. Många av hennes drömmar har omskrivits i olika parapsykologiska tidskrifter.

Innan sin död initierade hon John Björkhems Minnesfond, vars syfte skulle vara att initiera parapsykologisk forskning vid universiteten.

Diskussioner om hur man skulle ställa sig till spiritualism uppstod. Eva Hellström var avogt inställd till spiritualismen, och hur minnesfonden skulle ställa sig i den frågan blev aldrig avklarad före hennes bortgång.

Hellströms parapsykologiska utveckling.

Eva Hellström hade medverkat i många spiritualistiska sammanhang i London men funnit fenomenen bygga på tro i stället för på vetenskap. ”Som dotter, syster, hustru och mor till vetenskapsmän så tillfredställde det mig inte att bara lita på tron” har hon skrivit.

Mot slutet av sitt liv sände Eva Hellström Krippner 21 drömrappporter och 45 nedtecknade visioner och meddelade att dessa prekognitiva visioner har kommit till henne antingen under djup sömn, hypnompot eller hypnagogt. Till dessa hade Eva Hellström bifogat påståenden från andra personer, tidsningsartiklar, fotografier och annat material relevant för att tillstyrka det prekognitiva inslaget i visionerna. Krippner anser det onödigt att påpeka det ringa bevisvärdet då bevismaterialet insamlats efter visionernas uppkomst.

Hellström förde noggranna anteckningar om sina visioner och konstaterade att hennes prekognitiva drömmar var i färg. Hellström ansåg att färgen var meningsbärande för förutsägelse. I sina drömmar hade hon rollen av en observatör och inte som medverkande i skeendena. Många andra parapsykologer har också rapporterat denna förmodade anomalitet.

Hellström beskriver att när hon hade dessa drömmar så erfor hon en svindlande känsla från magtrakten och en känsla av att lätta i vikt. Hon vaknade oftast med ett ryck i samband med de parapsykologiska drömmarna och de kom också ofta i samband med migränanfall, om inte alltid då. När hon hade migrän tog hon ofta koffeintabletter och ställde sig senare undrande till om det var koffeinet som påverkade henne att få visionerna eller om migränet var ett resultat av visionernas ankomst.

Forskningsinstrument

Artikeln handlar i huvudsak om de olika instrument som använts för att utvärdera Hellströms drömmar.

Ett av instrumenten kallar Krippner för ”Exotic Dream Categories.” I artikeln och här redovisas en dröm av den 28 jan 1950 som ansågs vara prekognitiv.

”Jag drömde att jag såg Kerstin sitta vid ett bord i ett stort rum. Vid andra sidan av bordet satt en yngre kvinna som lutade huvudet i armarna och grät. Bakifrån såg jag att en ung man stod bredvid henne, som en svart figur. Kerstin var klädd i svarta kläder och det var något sorgligt över hela bilden. Någon skulle iväg på en lång resa och aldrig återvända.”

Nästa morgon gick Eva Hellström in i hennes makes rum för att telefonera. Linjen var upptagen, och medan hon väntade bläddrade hon i en bok som kommit dagen innan. Plötsligt såg hon en bild av en professor som hon kände, Jöran Sahlgren. Hon kom på att hon hade drömt om hans svägerska, Kerstin, natten innan. Sahlgrens hustru hette Gudrun, en gammal bekant till Eva Hellström. Gudrun Sahlgren var svärmor till Gösta Oswald, en ung författare. Den 27 juli hade Oswald drunknat och hans hustru hade nästan mist livet i samband med att hon försökte rädda honom. Hellström band samman denna tragedi med sorgen i drömmen, dvs ”en ung kvinna som gråter” - ”en svart figur” - ”iväg på en lång resa och aldrig återvända”.

Ett annat utvärderingsinstrument har kallats för *Casto Spirituality Scoring System*. Fyra av Hellströms drömmar visade sig besitta spirituella kvaliteter och objekt. Exempel på sådana element kan vara en katedral, en kvinna med knäppta händer.

Strauchs skala identifierar paranormala, magiska och sammansatta företeelser. Hellströms drömmar innehöll 26 typiska sådana bisarra objekt. Hellströms drömmar innefattade ofta bisarra objekt, karaktärer, aktiviteter eller sensationer. Exempel på en sådan bisarr sensation är att Hellström upplever att det ringer på dörren varefter det kommer en man upp med en soffa till övervåningen i verkligheten som inte har ringt på dörren.

Correspondence Rating Scale visade ingen statistisk signifikans, $t = 0.127$ och $p = 0.90$ vid 48 frihetsgrader.

Forts nästa sida

Ytterligare analyser företogs och geomagnetiska faktorer undersöktes. Det fanns inte alltid uppgifter om hur dags på dygnet Hellströms visioner hade uppträtt och i det fall det förelåg så fann man inga statistiskt säkerställda samband. I diskussionen anför Krippner att trots att man inte

kunnat säkerställa Eva Hellströms material som paranormalt, så kan artikeln vara en inspirationskälla och informera den vetenskapliga forskaren om olika forskningsmetodologiska tillvägagångssätt som kan användas i samband med drömmar som ansetts vara parapsykologiska.

Dissociation - ett begrepp av intresse för parapsykologin?

I nr 1, volym 12 av *IJP (International Journal of Parapsychology)* kommenterar *Dr. Alfonso Martínez-Taboas*, Universitetet i Puerto Rico, medicinska fakulteten, i vad mån begreppet dissociation berör parapsykologi, under rubriken **Dissociativa erfarenheter och störningar: En översikt**.

SAMMANFATTNING AV EVE SUURVEE-RÅSTRAND

Dissociation - definierat som funktionell temporär förändring av medvetande, identitet och minne - studerades och diskuterades under 1900-talet huvudsakligen av europeiska och nordamerikanska psykiatriker, psykologer och andra kliniska professioner.

Termen dissociation hänvisar till frånvaron av den medvetna kontrollen över mentala händelser, enkla eller sammanförda i olika kluster av varierande grad av komplexitet och otillgängligheten, dvs oförmågan att frivilligt återkalla dem. Detta kan gälla minnen, sensationer, känslor och attityder.

Många prominenta forskare har intresserat sig för en mängd olika dissociativa fenomen. Nämnas kan Edmund Gurney med olika hypnosdjup (1884), Frederic W.H. Myers olika medvetna strömningar (1903), Walter Franklin Prince multipla personligheter (1915-16), Theodore Flournoy sekundär personlighet hos medium (1900), Cesare Lombroso hysteriska och andra dissociativa fenomen (1909).

Intresset avtog mellan åren 1920 och 1970 och många antaganden om avklingandet har förts fram. Med avklingandet av intresset för dissociation följde också ett minskat intresse för hypnos och suggestion. Sedan 1980 har man märkt en intresseökning igen, många vetenskapliga psykiatriska, psykopatologiska, kliniskt psykologiska tidskrifter har frekvent publicerat artiklar på temat dissociation.

Definition

I våra dagar föreligger övergripande konsensus beträffande begreppen dissociation: En splittring av de vanligtvis integrerade funktionerna medvetande, minne, identitet och verklighetsuppfattning (American Psychiatric Association, 1994). En total överensstämmelse mellan olika teoretiker föreligger dock inte utan en mängd sinsemellan olika definitioner förekommer, några teoretiska (Krippner, 1997), andra filosofiska (Braude 1991) och ytterligare andra diagnostiska.

Dissociation som icke-patologisk

Dissociation kan dels ses som något normalt, om än ovanligt, hos friska personer och dels som något som förekommer i kliniskt patologiskt sammanhang. A priori kan man ändå inte säga att dissociation måste ses som något självklart patologiskt. Hilgard (1986) menar att det finns en mängd fenomen som måste anses vara icke-patologiska, tex fenomen som uppstår under hypnos, i hängivelser, i fantasier, i en öppenhet för innovativt tänkande. Alla dessa fenomen står mycket nära dissociation. Det föreligger ingen nämnvärd korrelation mellan att kunna bli hypnotiserad och dissociation.

Nuvarande kontroverser

Acocella (1999), Mersky (1992), Piper (1997) och Spanos (1996) bland andra hävdar att dissociationsfenomen skapas av inkompetenta och naiva

kliniker som förför patienten att uppföra sig efter vederbörandes egna teorier om dissociation. Detta kan motsägas av att patienter berättar om sådana upplevelser innan mötet med den dissociationsintresserade läkaren. En annan kontrovers har varit att de dissociativa uppfyller den sociala omgivningens krav, samma som tidigare ansågs vara orsaken till schizofreni.

Ytterligare en kontrovers gäller dissociation som svar på incest, många tror att avtäckta minnen är falska minnen påfunna av kvinnliga feministpsykoterapeuter. På denna sista punkt har man kunnat enas om att både sant och falskt kan föreligga vad beträffar ihågkomster av incest och våldtäkt.

Parapsykologi och Dissociation

Dissociation som begrepp har spelat en liten men signifikant roll inom den psykologiska forskningen och inom parapsykologin. Till exempel har en hel del forskare infört begreppet i syfte att förstå mediernas transmeddelanden:

Amy Tanner (1910) med mediet Leonora Piper, Theodore Flourneoy (1900) med mediet Hélène Smith, Frederic Myers (1903) diskussioner kring automatiska processer som förklaringar till automatiska skrift och andra företeelser, Una Troubridge (1926) klassiska artikel om mediet Gladys Osborne Leonard och sekundära personligheter och Jon Klimo (1998) till sist som försöker tillämpa dissociationsbegreppet på kanalisering och andra fenomen. I detta sammanhang är också intressant att nämna en mängd olika hypnosförsök.

Författaren anser att man kan urskilja tre olika sätt för att förstå parapsykologiska fenomen med hjälp av dissociationsbegreppet.

1. Det reduktionistiskt dissociativa perspektivet

Dissociation skulle kunna förklara ut-ur-kroppen upplevelser, nära-döden upplevelser, transtillstånd, automatisk skrift, andeväsen. En forskare kan mena att dissociation är ett tillstånd som stör och disintegrerar medvetande, minne och identitet och därmed produceras en sekvens av abnormala tillstånd som kan förväxlas med psi fenomen. Det parapsykologiska fenomenen kan således tillskrivas dissociationsfenomenet och utgör per se ingenting därutöver.

2. Dissociation som ett användbart psi-ledande tillstånd

Psi-fenomenens förekomst har underlättats av olika ändrade medvetandetilstånd, drömmar, somnambulism, hypnos (Alvarado 1998). Utifrån detta perspektiv kan dissociation stå i parapsykologins tjänst. Det rekommenderas att göra välkontrollerade psi-experiment med försökspersoner som har goda dissociationskapaciteter och jämföra dessa med försökspersoner utan de dissociativa förmågorna. På så sätt skulle man kunna klarlägga dissociationens betydelse i samband med psi-upplevelser,

3. Agnostiskt dissociativt perspektiv

Många forskare har funnit starka samband mellan dissociativa tendenser och spontana parapsykologiska upplevelser hos personer. Pekala, Kumar Marcano gjorde 1995 försök med 413 psykologistuderanden och visade samband mellan dissociativa tendenser och parapsykologiska upplevelser. Senare, 1999, har Dalton, Zingrone och Alvarado rapporterat att personer som haft ut-ur-kroppen upplevelser skiljde sig från andra på dissociationstesten.

Med agnostisk menar författaren att man bara anger samband mellan erfarna psi-upplevelser och dissociation men inga förklaringar. Dissociationen kan därför betraktas som ett artefakt, som en moderande eller medlande variabel eller som en kausal förklaring till psi-fenomen.

Författaren till artikeln anser att det i skrivande stund är för tidigt att ta ställning till de tre ovan angivna perspektiven, men att dissociation är ett fenomen av värde att ta hänsyn till i samband med parapsykologisk forskning och även för annan kognitiv psykologiforskning.

Slutsatser

Begreppet dissociation ger möjlighet att förstå ett vitt spektrum av olika fenomen som antyder medvetandesplittringar såsom automatisk skrift, åldersregressioner, psykologisk amnesi och dissociativa identitetsförvirringstillstånd.

Parapsykologer borde vara intresserade av de dissociativa mekanismerna av olika skäl. Det kan vara möjligt att några om inte alla psi-fenomen kan förklaras som dissociationsmani-festationer. Om

Forts nästa sida

det visar sig vara på det sättet så kunde de parapsykologiska fenomenen lättare bli assimilerade inom mainstream-vetenskaperna, speciellt av psykiatriker och psykologer. Även de mer kognitivt inriktade vetenskaperna borde kunna finna forskning vara intressant utifrån ett perspektiv av multipla kognitiva kontroller i både tanke och handling.

Om parapsykologerna accepterar att laborera med begreppet dissociation som en viktig medierande och inverkan variabel i samband med psi-fenomen så kunde mer förfinade och upprepbara

förklaringsmodeller konstrueras, vilket skulle kunna bli ett steg i rätt riktning inom forskningen. Medier, poltergeistfenomen, healing, reinkarnation, xenolali, förändrade medvetandetillstånd, ut-ur-kroppen upplevelser har enligt många forskare samband med dissociation (McClenon, 1994).

Bara framtida rigorös forskning kan slutligen ge det behövda och efterlängtdade svaret på frågan om dissociation är en kausal, medierande eller förvirrande variabel inom psi-forskningen.

Experiment att mentalt påverka elektronik

MegaREG, en replikation och tolkning

Dobyns, Dunne, Jahn och Nelson

Princeton Engineering Anomalies Research, PEAR, Princeton University

Journal of Scientific Exploration, Vol 18. No.3. 2004

BEARBETNING: EDGAR MÜLLER

I Parapsykologiska Notiser och Nyheter, nr 11, jan 2002 beskrevs de mångåriga experimenten hos PEAR. Slumptalsgeneratorer användes vid dessa, som vid varje enskilt försök alstrade 200 st slumpvisa ettor och nollor (200 bitar) 5 gånger per sekund. Teoretiskt borde genereringen på sikt skapa, lika många ettor som nollor, dvs 100 st per försök. Försökspersonerna bemödade sig att medvetet påverka utfallet, nämligen att öka eller minska antalet ettor. Detta kan jämföras med att singla slant 200 gånger per försök och påverka antalet kronor. Experimentserierna som påbörjades 1979 gav en statistiskt signifikant avvikelse från det förväntade slumpvärdet av 100 st ettor. Vid senare replikationer i andra laboratorier lyckades dock forskarna i några fall inte erhålla liknande resultat.

Det mesta av tillgängliga data inom PEAR överensstämmer med hypotesen att skälet till sådana avvikande försöksresultat helt enkelt är en förändring av sannolikheten att lika många ettor som nollor produceras av slumptalsgeneratorn, vilket den borde göra utan en förmodad mental påverkan av en försöksperson.

Forskargruppen resonerade därför så att det trolig-

gen kunde vara möjligt att registrera flera från det förväntade slumpvärdet, dvs 100 st, avvikande ettor om antalet slumpmässigt genererade bitar skulle utökas. Följaktligen arrangerades en ny serie försök med 2 miljoner bitar, dvs ettor och nollor, per försök och experimentet döptes till MegaREG. *Se kommentar 1.*

Vid replikationer finns det normalt en ambition att hålla alla mätparametrar samt övriga förhållanden oförändrade (*ceteris paribus, på latin,*), dvs att göra allt på samma sätt som vid de tidigare experimenten. Annars vet man inte vad en eventuell differens mellan ursprungsexperimentet och replikationen beror på. I praktiken är det inte möjligt att uppfylla sådana villkor till hundra procent. Tillämpningen av *ceteris paribus* principen kan även ha en önskad effekt, så tillvida att om det finns något fel i de tidigare experimenten så kommer detta fel att också vara med i replikationen. Vid MegaREG experimentet hölls många mättekniska och psykologiska faktorer oförändrade med ett viktigt undantag, de tidigare använda slumptalsgeneratorerna kunde inte användas för MegaREG, de var ju inte dimensionerade för 2 miljoner bitar per sekund. Därför byggdes en helt ny apparat speciellt konstruerad för detta experiment. Däremot ändrades försöksperso-

nernas miljö under försöken så litet som möjligt, de hade bland annat samma typ av hårdvara och presentation av siffror som tidigare. Försökspersonerna ser nämligen normalt på en dataskärm hur de lyckas med sina avsikter att förändra utfallet.

Försökspersonernas uppgift var som förut att mentalt påverka det statistiska utfallet, men denna gång genererades både 2 miljoner och 200 bitar per sekund. Den nya slumpgeneratorn skulle producera 2 miljoner bitar per sekund, men skulle även användas för 200 bitars försök på sådant sätt att endast var tiotusende bit släpptes genom. Ett program växlade slumpmässigt mellan de två värdena och försökspersonen var omedveten om vilket av dem han eller hon försökte påverka. Eftersom inte heller försöksledaren hade något kännedom om ordningsföljden var det fråga om ett randomiserat dubbelblindt experiment. Presentation av 2 miljoner bitars data visades på dataskärmen på samma sätt som 200 bitars data, vilket krävde en sk normalisering, dvs omvandling. En analys av experimentet gav oväntat och något förbryllande svar. Målsättningen för experimentet var att konstatera om användningen av 2 miljoner bitar per försök skulle ge ett kraftigare statistiskt utfall än 200 bitar. *Se kommentar 2.*

Några slutsatser

* Experimentet visade en verklig och upprepbar avvikelse från det statistiska medelvärdet av 100 respektive 1 miljon, men effekten vid 2 miljoner bitar försöken stämde inte överens med försökspersonens intentioner, när avsikten var att öka antalet ettor minskade det istället och tvärtom, en ”motsatseffekt”.

* Det absoluta värdet av effekten med 2 miljoner bitar är ca 3 gånger högre än med 200 bitar, $2,77 \pm 0,69$ per försök, men är ungefär 30 gånger lägre per bit.

* I fråga om de individuella resultaten kunde vissa betydande olikheter konstateras. Det mest påfallande var att ”motsatseffekten” var nästa dubbel så stor hos manliga försökspersoner som hos kvinnliga. En annan skillnad konstaterades mellan två grupper av försökspersoner, de som tidigare hade deltagit i dylika experiment och de som inte hade gjort det. De oerfarna hade en betydligt större effekt vid både 200 bitars och 2 miljoner bitars försöken.

* Användningen av erfarna och oerfarna personer och skillnaden mellan deras resultat kan inte förklara varför motsatseffekten uppstod eftersom denna var statistiskt signifikant i båda grupperna.

* Det faktum att en nykonstruerad slumpgenerator användes vid MegaREG experimentet kan inte vara orsak till motsatseffekten eftersom resultaten från 200 bitars försök, med den nya generator som källa, överensstämmer med resultat som uppnåddes tidigare med de äldre generatorerna.

* En tänkbar förklaring skulle kunna vara försökspersonernas känslighet eller prestationsförmåga, med tanke på att bemödandet att påverka 1 miljon bitar i stället för 100 kanske innebär en extra belastning. Även ovan nämnda normalisering av 1 miljon bitar kunde eventuellt utgöra en förklaring.

* Andra faktorer som eventuellt skulle kunna påverka resultatet och åstadkomma en motsatseffekt kunde vara den psykologiska miljön vid experimentet eller försöksledarens förväntningar, men dessa faktorer kan förmodligen ändå inte svara för den stora skillnaden mellan 200 bitar och 2 miljoner bitars försöken.

En grundläggande frågeställning är hur försökspersonerna, medvetet eller omedvetet, reagerar på experimentets dubbla syfte, nämligen dels att replikera tidigare resultat av 200 bitars försök, dels att konstatera eventuella skillnader när 2 miljoner bitars försök genomförs. Genom detta upplägg bryter MegaREG experimentet mot ceteris paribus principen, inte minst med tanke på den omständigheten att parapsykologiska experiment de facto innebär okända, okontrollerbara och oförutsägbara faktorer hos försökspersonernas agerande.

Kommentarer

1) Mega är ett prefix inom vetenskapen och betyder miljon. REG är förkortningen av Random Event Generator, på svenska slumpgenerator.

2) Artikeln presenterar en omfattande mängd statistisk information, ekvationer, tabeller, och diagram som omöjligt kan återges eller ens sammanfattas här. Dessutom har författarna gått ifrån den tidigare PEAR praxisen att visa avvikelserna och i stället konstruerat två nya mätparametrar, vilka enligt deras uppfattning reducerar vissa eventuella felkällors inverkan på resultatet.

Amerikanska flygvapnet stödjer studie av teleportation

SAMMANFATTNING: NILS-OLOF JACOBSON

US Air Force, amerikanska flygvapnet, har sponsrat en studie av teleportation, dvs förflyttning av objekt på andra sätt än de vi känner till från vardagslivet. Någon vetenskap i ämnet finns ännu inte. Rapporten går igenom den början till vetenskapligt utforskande av teleportation som pågår.

Författaren heter *Eric W. Davies* och arbetar vid företaget *Warp Drive Metrics* i Las Vegas. Han går igenom teori och praktik för fyra tänkbara former av teleportation.

Den första är *wm-Teleportation*, genom utnyttjande av ett fysikaliskt-astronomiskt fenomen som kallas "maskhål" (*wormhole*).

Den andra metoden är *q-Teleportation*, där q står för *Quantum*. Vi som entusiastiskt följde TV-serien *Star Trek Voyager* är välbekanta med denna metod. "Stråla upp mig!" var kommandot för q-teleportation av besättningen till *Voyager*. Redan föregångaren *Enterprise* hade en mer primitiv version av "transportern". (I litteraturlistan finns också redan 1980 en artikel i *Military Review* av en numera pensionerad överste J.B. Alexander, med titeln: *The New Mental Battlefield: 'Beam Me Up, Spock!'*)

Metod tre är *e-Teleportation*, där man använder extra rymddimensioner eller parallella universa.

Kapiteln om dessa tre metoder är fantasieggande, men fulla av fysikaliska resonemang och matematiska formler som är rena grekiskan för den oinvigde. Jag hänger i varje fall inte med mer än en bråkdel. Desto mer intressant ur parapsykologisk synpunkt är kapitlet om den fjärde metoden, *p-Teleportation*, där p står för psykokinesi (PK). Det tycks också vara den enda metod som har gett praktiska resultat hittills vad gäller transport av större objekt än atomer och laserstrålar med kodad information. Här ges referenser till psykokinesiexperiment som inte är allmänt kända.

T.ex. skriver Davies:

"Under de tre senaste årtiondena har *professional aerospace engineer* Jack Houck (tillsammans med den nämnde J.B. Alexander) hållit ett antal PK-sessioner, där deltagarna får lära sig inducera PK och åstadkomma PK på olika metallföremål (gafflar,

skedar etc). Deltagare kunde böja eller förvrida sina metallobjekt utan att använda någon fysisk kraft. Ett stort antal vetenskapliga rådgivare och högre militära tjänstemän tog del i eller bevitnade dessa händelser, som ägde rum i Pentagon, i officerares eller vetenskapsmäns hem, och vid ett av de återkommande internaten inom INSCOM (*Army Intelligence and Security Command*) med deltagare av den befälhavande generalen samt generaler och överstar från INSCOMs enheter runt världen. Spontan deformation av metallföremålen observerades vid internatet, vilket vållade en hel del upphetsning bland de närvarande. Tränade observatörer fanns också med och värderade kritiskt resultaten."

Davies refererar också avancerade PK-försök som gjordes i Kina på 1980-talet, med registrering med höghastighetskameror som föreföll visa hur olika föremål rörde sig genom väggarna av behållare av glas, plast mm. Försökspersonerna var barn och ungdomar som hade demonstrerat spontan PK-förmåga, och resultaten var i hög grad upprepningsbara. Bland de teleporterade föremålen fanns levande insekter, som överlevde försöken till synes oskadade.

Vetenskapsmän knutna till den kinesiska militären deltog vid somliga försök. Detta ledde till intresse hos den amerikanska *Defence Intelligence Agency* (DIA), som föranstaltade om en engelsk översättning av den kinesiska originalartikeln.

Davies förefaller mena att p-Teleportation är den metod som mest troligt kan ge praktiska resultat, och han rekommenderar ett omfattande forskningsprogram för att komma vidare.

Jag tycker särskilt detta kapitel är högst intressant, med delvis förbluffande innehåll. Tänka sig amerikanska generaler på internat böjande skedar... och de sensationella resultaten vid de kinesiska försöken borde ju locka till upprepning. De tycks ha fallit alldeles i glömska.

Även om de fysikaliska resonemangen är svårtillgängliga så gör kapitlet om p-Teleportation rapporten i hög grad läsvärd. Litteraturlistan har 253 referenser.

Rapporten kan hämtas som pdf-fil på <http://www.fas.org/sgp/eprint/teleport.pdf>

Axplock ur nya tidskrifter

Konferens i augusti 2005 i Köpenhamn: "Toward a science of consciousness, 2005"

Nummer 10-11 2004 av *Journal of Consciousness Studies* (JCS) har som tema hidden resources, classical subjectivity. Där finns på baksidan reklam för en konferens 17-20 augusti 2005 i Köpenhamn: "Toward a science of consciousness, 2005". Methodological and conceptual issues.

The fourth 'midway' TSC conference will be held in Copenhagen. It will focus on the methodological and conceptual challenges that face an interdisciplinary investigation of consciousness.

Confirmed speakers include: Robert van Gulick, Petra Stoerig, Patrick Haggard, Evan Thompson, Shaun Gallagher, Anthony Jack, Michael Antony, Tim Crane, Victor Lamme, Thomas Metzinger, Alva Nöe och Jean-Luc Petit. Se mer på www.cfs.ku.dk/tsc2005.

Ny bok om *Science, Consciousness & Ultimate Reality*

I *Journal of Consciousness Studies* (JCS) december 2004 finns bl a ett inlägg av David J R Bourget, "Quantum Leaps in philosophy of Mind: a critique of Stapp's Theory", som sedan Henry Stapp svarar på. Därutöver en konferensrapport, "Everything I believe might be an illusion - whoa!", Tucson 2004: "Ten years on and are we anywhere nearer to a science of consciousness?", av Charles Whitehead.

Därutöver noterar jag en ny bok, sammanställd av David Lorimer, *Science, Consciousness & Ultimate Reality*. This interdisciplinary volume arises out of a series of university events arranged by the scientific and medical network between November 2001 and July 2003. The science, consciousness and ultimate reality project was set up with the support of the John Templeton Foundation in order *to examine critical issues at the interface between science, religion and the relatively new field of 'consciousness studies' (kursiverat av GB)*. The results give a variety of fascinating perspectives on this emerging area.

Ur innehållet: Introduktion av David Lorimer.

I avdelningen "Physics and consciousness" finns bl a Mind and the cosmos av Bernard Carr, tidigare ord-

förande i engelska SPR. I avdelningen Neuro-science and Psychology finns bidrag från Peter Fenwick (som vi får besök av i maj 2005): Neurophysiology, consciousness & Ultimate reality, samt av David Fontana: Science, religion and psychology. Därutöver finns en avdelning om Theology and Ethics. Läs mer på www.imprint.co.uk/lorimer,
epost: sandra@imprint.co.uk.

Journal of Scientific Exploration (JSE), hösten 2004

I detta nr av JSE finns en forskningsartikel om Mega-REG-experiment som de gjorts vid PEAR, alltså försök att påverka mikro-psykokinesi, slumpgeneratorer, och här görs ett försök till upprepning och tolkning, av Dobyns, Dunne, Robert Jahn och Roger Nelson. Dessa försök är omstridda då andra försök till upprepningar inte lyckats så bra.

P A Sturrock analyserar sedan ufo-händelser med avseende på ev. samband med local sidereal time, lokal stjärntid.

Många bokanmälningar:

Daryl Bem anmäler *The sense of being stared at, and other aspects of the extended mind*, av Rupert Sheldrake.

Richard Broughton anmäler *Twin telepathy: the psychic connection* (av Guy Lyon Playfair).

Stephen R. Palmquist anmäler *Synchronicity and intellectual intuition in Kant, Swedenborg and Jung*.

Brenda Denzler anmäler *Apparitions, healings, and weeping madonnas: christianity and the paranormal*.

John O'M Bockris anmäler *The living energy universe: a fundamental discovery that transforms science and medicine* (av Gary Schwarz och Linda Russek), som får hård kritik.

L David Leiter anmäler *Captain of my ship, master of my soul: living with guidance* (av Skip Atwater, som gjorde stort intryck på mig på Living the Field-konferensen i London i oktober 2004).

SPF:s skriftserie

No 1, 1950 C.D. Broad: *Dr. S.G. Soals forskning i telepati och framtidspredikelse.*

No 2, 1955 J.B. Rhine: *Telepati och clairvoyance i modern belysning.*

No 3, 1955 H. Forwald: *Experiments with alternating PK placement and control tests.*

No 4, 1956 -: *A study of psychokinesis in its relation to physical conditions.*

No 5, 1958 J.G. Pratt & H. Forwald: *Confirmation of the PK placement effect.*

No 6, 1959 H. Forwald: *An experimental study suggesting a relationship between psychokinesis and nuclear conditions of matter.*

No 7, 1959 J. Björkhem: *Hypnos och personlighetsförvandling.*

No 8, 1962 C.D. Broad: *Tre föredrag: Parapsykologi och filosofi - Femtio år av parapsykologisk forskning - Några paranormala mediumistiska fall.*

No 9, 1973 M. v. Steyern, med efterskrift av Rolf Ejvegård: *Fallet Karin.* (om psykokinesi)

No 10, 1978 R. Ejvegård: *Fallet Eva.* (om pre-kognition)

No 11, 1981 C.D. Broad & R. Ejvegård: *Ut-ur-kroppen-upplevelser.* SPF-40, 1989 Föredrag vid SPF:s 40-årsjubileum 12.11.1988, 68 sidor.

No 12, 1990 Uppsatser i aktuella ämnen, 92 sidor

Numren kostar 10:-/st, anmäl intresse till ordföranden

Aktiva får flera fördelar

Som nog många har noterat har vi ingen **valberedning**, och en av våra **revisorer** kvarstår fast han egentligen vill bli ersatt. Nu har också vår **kassör**, Anneli Goulding, informerat att hon avgår ur styrelsen (framför allt av tidsbrist, hon bor i Gbg, resorna till styrelsemötena tar tid, bl a) fast hon tills vidare fullföljer att vara kassör och andra åtaganden hon har. Men hon vill gärna bli ersatt.

Av bl a dessa skäl har styrelsen beslutat att de som har något formellt åtagande i verksamheten **får vissa fördelar: gratis medlemskap** under innevarande år samt **gratis entré** vid föredrag. Detta innebär faktiskt ganska mycket pengar. Vi har dessutom beslutat att **höja entrén** vid våra föredrag - vi har konstaterat att vi hittills haft för låg entré. Entré på 50:- eller 100:- eller ibland ännu mer är inte alls ovanliga idag. Så med denna höjning blir fördelarna ännu större att engagera sig.

Vi behöver också fler som kan turas om att vara **mötesvärd** och några som driver projektet att registrera böcker och vårt **bibliotek**.

I nästa nyhetsbrev planeras bl a:

- *Manipulation av elektromagnetiskt spektrum, Qi energy*
- *David Fontanas synpunkter på survival research*

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Postgiro: 35 17 57-0

Medlemsavgift: 200:-, för pensionärer och studerande 170:-

Ordförande: Göran Brusewitz, Diligensvägen 98, 131 48 Nacka

Tfn och fax hem: 08-466 98 58 **Mobil:** 0708-10 35 32

Vice ordförande: Jens Tellefsen

Kassör: Anneli Goulding

Sekreterare: Edgar Müller

Layout: Merit Müller

Redaktör för Nyhetsbrevet: Göran Brusewitz

Hemsida: www.parapsykologi.se

Ansvarig för hemsidan: Jonas Liljegren

Gåvor:

Eva Ahlgren, Stockholm	200:-
Lennart Blomberg, Göteborg	100:-
Ture Arvidsson, Lidingö	30:-
Asta Frode, Växjö	200:-
Juan Santos Zimmermann, Nacka	100:-
Göran Johannesson, Hässleholm	100:-
Arne Gunnarsson, Bromma	100:-
Arne Bohlin, Tjällmo	30:-
Annika Tingvall, Upplands Väsby	50:-
Göran Brusewitz, Nacka	200:-
Edgar Müller, Stockholm	170:-
Summa	1.280:-

Stort tack!